

การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ e-Payment

โดยที่ปัจจุบันเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มีความก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งธุรกิจบริการเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย และเป็นธุรกิจที่มีมูลค่าโดยรวมทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงและมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ผู้ให้บริการในธุรกิจการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ในขณะนี้มิได้มีเพียงสถาบันการเงินเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผู้ให้บริการที่มีได้เป็นสถาบันการเงินอีกด้วย ดังนั้น เพื่อควบคุมดูแลมิให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชน อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงิน และการพาณิชย์ ความน่าเชื่อถือและยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จึงมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้มีหน้าที่กำกับดูแล วารสารสรรพากรฉบับนี้ จึงได้นำเสนอเรื่อง e-Payment

ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทุกภาคส่วนจะต้องเกี่ยวข้องด้วยในระยะเวลาอันใกล้นี้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 กรมบัญชีกลางได้กำหนดให้ภาครัฐทั้งหมดรับจ่ายเงินเป็นการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ จะไม่มีการชำระด้วยเงินสด หรือเช็ค โดยจะออกกฎหมายให้สถาบันการเงินส่งข้อมูลการทำธุรกรรมรับ-จ่ายให้กรมสรรพากร และผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ธุรกิจบริการเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ประกอบไปด้วยธุรกิจ 8 ประเภท ดังนี้

1

การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Money หมายถึง การโอนสิทธิการถือครองเงินหรือการโอนสิทธิการถอนเงิน หรือหักเงินจากบัญชีเงินฝากของผู้ใช้บริการที่เปิดไว้กับผู้ให้บริการ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือบางส่วน

2

การให้บริการเครือข่ายบัตรเครดิต (Credit Card Network) หมายถึง เครือข่ายการให้บริการรับส่งข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์จากบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรไปยังผู้ให้บริการซึ่งออกบัตร เช่นว่านั้น เพื่ออนุมัติการใช้บัตรในการทำรายการแต่ละรายการ หรือรับส่งข้อมูลเรียกเก็บเงินอันเกิดจากการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการหักทอนบัญชีระหว่างกัน

3

การให้บริการเครือข่ายอีดีซี (Electronic Data Capture : EDC Network) หมายถึง การให้บริการเครือข่ายรับส่งข้อมูลอีดีซีที่มีศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อการรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ใช้บริการเครือข่าย

4

การให้บริการสวิตช์ซึ่งในการชำระเงิน (Transaction Switching) หมายถึง บริการเป็นศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้ให้บริการตามที่ตกลงกัน

5

การให้บริการหักบัญชี (Clearing) หมายถึง บริการรับส่ง ตรวจสอบ และยืนยันข้อมูลตามคำสั่งการชำระเงินสำหรับนำไปคำนวณหายอดเงินแสดงความเป็นเจ้าหนี้ หรือลูกหนี้ของผู้ใช้บริการ เพื่อให้ข้อมูลดังกล่าวไปทำการชำระดุลระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ทั้งนี้ รวมถึงการจัดการเพื่อให้กระบวนการชำระดุลสำเร็จลุล่วงด้วย

6

การให้บริการชำระดุล (Settlement) หมายถึง บริการระบบการชำระเงินที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้าระหว่างผู้ใช้บริการกับผู้ให้บริการเพื่อให้ผู้ให้บริการปรับฐานะความเป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของผู้ใช้บริการ โดยผู้ให้บริการจะทำการหักบัญชีเงินฝากของผู้ใช้บริการซึ่งมีฐานะเป็นลูกหนี้ หรือรับชำระหนี้ โดยวิธีอื่นใดตามที่ตกลงกัน แล้วปรับบัญชีเงินฝากของผู้ใช้บริการซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าหนี้ หรือชำระเงินด้วยวิธีอื่นใดเพื่อให้หนี้ดังกล่าวระงับไป

7

การให้บริการรับชำระเงินสด หมายถึง บริการรับชำระเงินสดทางอิเล็กทรอนิกส์แทนเจ้าหนี้

8

การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือผ่านทางเครือข่าย

หลักเกณฑ์และวิธีการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

1

ธุรกิจบริการที่ต้องแจ้งให้ทราบก่อนให้บริการ ได้แก่

- การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือรับบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากผู้ให้บริการเพียงรายเดียว ทั้งนี้ เว้นแต่การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่จำกัดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภคโดยมิได้แสวงหากำไรจากการออกบัตร ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

2

ธุรกิจบริการที่ต้องขอขึ้นทะเบียนก่อนให้บริการ ได้แก่

- การให้บริการเครือข่ายบัตรเครดิต (Credit Card Network)
- การให้บริการเครือข่ายอีดีซี (EDC Network)
- การให้บริการสวิตช์ซึ่งในการชำระเงินระบบหนึ่งระบบใด (Transaction Switching)
- การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้าและหรือรับบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากผู้ให้บริการหลายราย ณ สถานที่ที่อยู่ภายใต้ระบบการจัดจำหน่ายและการให้บริการเดียวกัน

ธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนให้บริการ ได้แก่

- การให้บริการหักบัญชี (Clearing)
- การให้บริการชำระดุล (Settlement)
- การให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือผ่านทางเครือข่าย
- การให้บริการสวิตซิ่งในการชำระเงินหลายระบบ
- การให้บริการรับชำระเงินแทน
- การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ซื้อสินค้า และหรือรับบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากผู้ให้บริการหลายราย โดยไม่จำกัด สถานที่และไม้อยู่ภายใต้ระบบการจัดจำหน่ายและการให้บริการเดียวกัน

e-Payment

ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่ เว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย>ระบบการชำระเงิน>การกำกับดูแลธุรกิจ e-Payment

ที่มา :

1. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551
2. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559
3. ธนาคารแห่งประเทศไทย www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/Pages/default.aspx